herpy

GEKKOER

Uroplatus sikorae

En middels stor bladhalegekko hvis hud er tegnet som bark med mose og lav. Om dagen henger den med hodet ned på en stamme i Madagaskars regnskog og er nesten umulig å få øye på. Den er mindre enn sine store slektninger, men like følsom for varme og tørke og best i hendene på en erfaren oppdretter.

Familie: Gekkonidae Engelsk: Mossy leaf-tailed gecko Tidligere navn: *Uroplatus fimbriatus sikorae* Publisert 14. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**15-20 cm** total lengde inkl. hale
Vekt	**10-30 g**
Levealder	**5-10 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Regnskog og fjellskog**
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**21-25 °C**
Temperatur, natt	**16-21 °C**
Luftfuktighet	**60-100 %**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene eller parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**1-2 egg**
Inkubasjon	**60-120 dager** ved 20-25 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste II**
EU-vedlegg	**Vedlegg B**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Uroplatus sikorae er mesteren i mose-kamuflasje. Huden er gråbrun til svart eller grønnbrun med tegninger som etterligner bark helt ned til lav og mose. Langs kropp, ben og hode sitter hudflikker som gekkoen legger inn mot stammen om dagen, slik at skyggene forsvinner og omrisset blir nesten usynlig. Øynene er store og uten lokk, med gul øyehvite og loddrett pupill, og halen er flat og bladformet. Gekkoen kan også skifte litt farge etter underlaget.

Arten er mindre enn de store slektningene *Uroplatus fimbriatus* og *U. henkeli*. Voksne dyr blir omkring 15-20 cm inkludert hale og veier omtrent 10-30 g. Det er totallengden, selv om målet av og til oppgis som lengden fra snute til halerot.

Arten ble beskrevet av den tyske zoologen Oskar Boettger og utgitt i 1913, tre år etter hans død. Den er oppkalt etter den østerrikske samleren Franz Sikora, som utforsket Madagaskar, og ble lenge regnet som en underart av *Uroplatus fimbriatus*. Den hører til gruppen av store bladhalegekkoer sammen med bl.a. *Uroplatus fimbriatus*, *Uroplatus giganteus* og *Uroplatus henkeli*.

Den nærstående *Uroplatus sameiti* ble tidligere regnet som en underart og selges ofte under samme navn. Man har skilt dem på fargen i munnhulen, mørk hos *U. sikorae* og lys hos *U. sameiti*, men noen *U. sikorae* har også lys munnhule, så fargen er ikke et sikkert kjennetegn. Artskomplekset trenger en taksonomisk gjennomgang og rommer sannsynligvis flere ubeskrevne arter, så spør etter funnstedet når du kjøper.

Det er en stille og sky gekko som man mest ser på. Den er langt fra så robust som f.eks. *Correlophus ciliatus*, og mange dyr i handelen er fortsatt viltfangede. Det er en av grunnene til at arten krever erfaring.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Utbredelse og leveområde

Arten finnes bare på Madagaskar, i regnskogene i den østlige og sentrale delen av øya. Den er bl.a. kjent fra Analamazaotra-skogen ved Andasibe og Vohimana-reservatet, og den er også funnet i Montagne d'Ambre nasjonalpark på det nordlige Madagaskar.

IUCN vurderer arten som ikke truet (LC), men avskoging er en alvorlig trussel på Madagaskar, og dyrene samles også inn til handelen. Utbredelsens presise grenser er usikre, nettopp fordi artskomplekset ikke er endelig avklart.

> **Naturlig utbredelse:** Madagaskar.

LEVEOMRÅDE

Gekkoen lever i primær og sekundær regnskog, særlig i middels høye fjellskoger. Om dagen hviler den med hodet ned, presset inn mot barken på en stamme, og om natten jakter den på insekter, snegler og andre smådyr.

Klimaet i østskogene er fuktig hele året, og i de høyereliggende skogene er det ikke så varmt som man kunne tro. Gekkoen sitter dessuten i skyggen under kronene. Derfor skal terrariet være moderat varmt, omkring 21-25 °C om dagen, med kjølige netter og en luftfuktighet nær 100 % om natten.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

Stell

TERRARIET

Et voksent dyr må ha et høyt terrarium på minst 45 × 45 × 60 cm (lengde × bredde × høyde). Et par kan også gå i samme størrelse, men et større terrarium gir mer ro og en bedre temperaturforskjell. Høyden er viktigere enn bunnarealet, fordi gekkoen lever på stammer.

Innred med loddrette grener, kork og røtter i forskjellige tykkelser, slik at gekkoen kan sitte med hodet ned som i naturen. Levende planter som bromelier og pothos gir skjul og holder på fuktigheten. Skjulekasser er unødvendige, fordi gekkoen gjemmer seg ved å ligne barken, ikke ved å krype i skjul.

Som bunnsubstrat fungerer kokosmold eller jord uten gjødsel, gjerne blandet med sphagnum, slik at det holder på fuktigheten. Unngå sedertre- og furuspon, som avgir irriterende damper. Terrariet må ha nettåpninger, slik at luften ikke står stille, men ikke så mye nett at fuktigheten forsvinner. Hanner må ikke gå sammen, og det finnes bare få erfaringer med å holde flere hunner sammen.

TEMPERATUR

Arten er følsom for varme. Om dagen skal det være 21-25 °C og om natten 16-21 °C. Angivelsene for dagen spenner fra 21-24 °C til 22-26 °C. Unngå lengre perioder over 27 °C, og hold helst terrariet under 24-25 °C.

Det skal ikke være noe hotspot, og i en stue med vanlig temperatur er en varmelampe unødvendig. Sørg i stedet for at terrariet ikke står i sol eller ved en radiator. På varme sommerdager er kjøling viktigere enn varme.

Et fall i temperaturen om natten er normalt, og en årstidsvariasjon med litt kjøligere netter om vinteren er viktig, særlig for dyr som skal yngle. Mål med to digitale termometre, ett øverst og ett nederst.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten skal være høy: omkring 60-80 % om dagen og nær 100 % om natten. Spray grundig hver kveld og gjerne også om morgenen, til sammen 2-3 ganger om dagen, og hold bunnen fuktig, men ikke våt.

Gekkoen drikker dråper fra blader og grener, men sett likevel frem en skål med friskt vann. Fuktigheten må ikke bli stillestående, så ventilasjonen må være så god at planter og stammer kan tørke litt opp i løpet av dagen. Et hygrometer er nødvendig, og en automatisk forstøver er til stor hjelp.

LYS OG UVB

Arten er nattaktiv og lever i skygge, så den trenger bare litt UVB. Et svakt UVB-lys anbefales likevel, f.eks. et T5-rør på 5 %, fordi det gir en tydelig døgnrytme og hjelper D3-omsetningen. Hold UV-nivået i Ferguson-sone 1, og sørg for at gekkoen alltid kan trekke seg tilbake i skygge. For den større *Uroplatus henkeli* kan UV-indeksen nå opptil 3 helt oppe under lampen, men for denne mindre arten fra skyggefull skog er sone 1 rikelig.

Bruk en tidsbryter, slik at dagen er like lang, typisk 10-12 timer. Lyset må ikke varme opp terrariet over 24-25 °C. Om natten skal det være helt mørkt.

Les mer: Lys og UVB Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

FÔRING

Gekkoen lever av levende bytte: sirisser, dubia-kakerlakker, gresshopper, silkeormer, sommerfuglarver og gjerne små snegler, som særlig hunnene er glade i. Bruk oppdrettede snegler, ikke ville, som kan bære gift og parasitter. Byttet må ikke være bredere enn avstanden mellom gekkoens øyne. Voksne dyr fôres annenhver dag.

Strø kalk med D3-vitamin over fôret én gang i uken, og bytt mellom kalk og multivitamin. Hunner i avl trenger ekstra kalk, og kalklommene deres, de små hvite posene på halsen, må være synlige og velfylte. Riktig mengde avhenger av dyret, så følg vekten og formen, og juster etter dem.

Unger fôres med små sirisser på ca. 6 mm tre til fire ganger i uken og får kalk strødd over ved hver fôring de første ukene.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

ATFERD OG HÅNDTERING

Gekkoen er stille og tilbaketrukket. Om dagen sitter den uten å røre seg, og om natten blir den aktiv. Den egner seg ikke for daglig håndtering, fordi stress senker appetitten og svekker immunforsvaret, og den kan kaste halen. Skal du håndtere den, så gjør det kort, og la den gå fra hånd til hånd.

Hanner må ikke holdes sammen, fordi de slåss. Et par kan fungere i et romslig terrarium. Med små grupper er det bare lite erfaring. Arten er altså mindre fredelig enn *Uroplatus henkeli*. Viltfangede dyr er ofte sky og må få ro til å falle til.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hannene kjennes på hemipenisbulene ved halerota og porene foran kloakken, når dyrene er store nok. Alderen ved kjønnsmodning er ikke kjent. Kjønnet er bestemt av kromosomer, og i hele slekten har hannene trolig ZZ og hunnene ZW.

En hunn som skal i avl, må være utvokst, i godt hold og ha synlige kalklommer. Mange dyr i handelen er viltfangede og kommer drektige, så unger kommer oftere fra en nyinnkjøpt hunn enn fra planlagt avl.

PARRING

Paring og avlssyklus i fangenskap er lite kjent. Gi dyrene en kjølig periode med nattetemperaturer omkring 18-21 °C før de settes sammen. Hannen settes inn hos hunnen og tas ut igjen når paringen er sett.

Hold øye med hunnens vekt. Avl tærer hardt på henne, og kalkmangel etter egglegging kan være dødelig, så hun må ha rikelig med fôr og kalk hele sesongen.

EGGLEGGING OG KULL

Hunnen legger eggene i løvlaget eller i bunnen og steller dem ikke. Som hos resten av slekten består et kull normalt av to egg og noen ganger bare ett. Tallet 2-4 egg bygger på få dyr og kan dekke over to kull lagt tett etter hverandre. Eggene er hvite, runde og knapt 2 cm i diameter. Befruktede egg holder seg faste og hvite, mens ubefruktede blir gulaktige og bløte.

Det går trolig 15-30 dager mellom kullene. Sett et brett med fuktig kokosmold eller sphagnum i terrariet, slik at hunnen har et sted å legge egg, og se etter egg hver morgen, siden de lett overses.

INKUBASJON

Eggene legges i en liten boks med fuktig kokosmold, sphagnum eller perlitt og må aldri ligge i vann. Hold temperaturen på 20-25 °C, og unngå alt over 25-26 °C. Luftfuktigheten må være høy, men det må ikke samle seg vanndråper på eggene.

Eggene klekker etter 60-90 dager, noen ganger først etter 120 dager. Hos *Uroplatus henkeli* kan det ta 100-230 dager, så svært lange forløp er mulige i slekten. Vær tålmodig før du gir opp et egg. Hvordan temperaturen påvirker klekkingen, er ikke kjent. Hos *Uroplatus lineatus* klekker eggene bedre når hunnene får UVB-lys, men det er ikke vist for denne arten.

OPPDRETT AV UNGER

Hold ungene enkeltvis i en liten boks eller et miniterrarium på ca. 5-20 liter med tørkepapir eller sphagnum som bunn, noen loddrette grener og små planter. Temperaturen skal ligge omkring 21-22 °C og luftfuktigheten på 80-85 %. Unger tåler varme dårlig.

Gi små sirisser på ca. 6 mm, med kalk strødd over ved hver fôring de første 20-30 dagene og deretter to ganger i uken. Unger kan ha vanskelig for å skifte hud. Sett dem i så fall i en liten boks med fuktig tørkepapir i 20-30 minutter, og fjern restene forsiktig. Veksthastigheten er ikke kjent.

Helse og vanlige feil

Arten er mer sårbar enn de fleste gekkoer, og de fleste problemene skyldes varme, tørke eller feil fôring. De typiske feilene er:

- Varme over ca. 27 °C, som stresser dyret og kan være dødelig. Den øvre grensen ligger mellom 25 og 27 °C.
- For lav fuktighet, som gir dårlige hudskifter, særlig hos unger.
- Kalkmangel, særlig hos hunner etter egglegging, som kan ende med kramper og død. Bruk kalk med D3, og hold øye med kalklommene.
- Parasitter hos viltfangede dyr. Hold terrariet rent, og få en avføringsprøve undersøkt hos en dyrlege med erfaring med krypdyr.
- Konstant våt bunn uten luftskifte, som gir mugg og sopp.
- Stress fra for mye håndtering.

Et sunt dyr er fyldig, har klare øyne og henger rolig på stammen sin. Søk en dyrlege med erfaring med krypdyr hvis gekkoen går ned i vekt, ikke spiser på flere uker, virker slapp eller ikke kommer seg ut av huden.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.